

УДК 658.153

Грешко Роман Ігорович

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту*

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Greshko Roman

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Finance and Credit

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

ORCID: 0000-0003-3054-356X

Харабара Віолетта Миколаївна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту*

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Kharabara Violetta

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Finance and Credit

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

ORCID: 0000-0002-8555-6440

**ЗНАЧЕННЯ ГРОШОВИХ НАДХОДЖЕНЬ У ФІНАНСОВО-
ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
THE IMPORTANCE OF CASH FLOWS IN THE FINANCIAL AND
ECONOMIC ACTIVITIES OF ENTERPRISES**

Анотація. Вступ. У статті досліджується ключова роль грошових надходжень у формуванні фінансової основи ефективної фінансово-

господарської діяльності підприємств. Акцентовано увагу на тому, що стабільний рух грошових коштів є критично важливим для забезпечення безперервності виробничих процесів, підтримки інвестиційної активності, виконання фінансових зобов'язань та реалізації стратегічних цілей. Розкрито сутність грошових надходжень як одного з головних джерел фінансових ресурсів підприємства, що забезпечує його життєздатність як у короткостроковому, так і довгостроковому періодах. Визначено взаємозв'язок між обсягами та структурою грошових надходжень і загальним фінансовим станом суб'єкта господарювання.

Метою дослідження є обґрунтування ролі грошових надходжень у забезпеченні фінансової стабільності, платоспроможності та ефективного функціонування підприємства в сучасних економічних умовах.

Матеріали і методи. Методологічною основою дослідження стали результати попередніх наукових праць у галузі корпоративних фінансів, присвячених управлінню грошовими потоками та фінансовій стабільності підприємств. У процесі дослідження застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів, зокрема аналіз і синтез – для виявлення сутності та взаємозв'язків між грошовими надходженнями і фінансовими результатами підприємства; порівняльний аналіз – для оцінки впливу обсягів грошових надходжень на різні аспекти діяльності підприємств; структурно-логічний аналіз – для побудови логіки дослідження і формулювання висновків; графічне моделювання – з метою візуалізації структури та динаміки грошових потоків; а також методи економіко-статистичного аналізу – для обробки та інтерпретації кількісних показників, що характеризують фінансово-господарську діяльність підприємств.

Результати дослідження підтвердили, що своєчасні та стабільні грошові надходження забезпечують неперервність операційної діяльності, дозволяють підприємству зменшити залежність від зовнішнього фінансування, підвищують його фінансову гнучкість і інвестиційну привабливість. Виявлено, що ефективне управління грошовими потоками є передумовою для стійкого розвитку підприємства в умовах економічної невизначеності.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці моделей оптимізації грошових потоків з урахуванням галузевої специфіки та впливу зовнішнього середовища, а також у вдосконаленні методів прогнозування грошових надходжень.

Ключові слова: грошові надходження, грошові потоки, фінансово-господарська діяльність, управління фінансами, платоспроможність, фінансова стійкість, ліквідність.

Summary. *Introduction. The article examines the key role of cash flows in forming the financial basis for effective financial and economic activities of enterprises. The author emphasizes that stable cash flows are critical for ensuring the continuity of production processes, supporting investment activity, fulfilling financial obligations and achieving strategic goals. The article reveals the essence of cash flows as one of the main sources of financial resources of an enterprise, which ensures its viability in both the short and long term. The relationship between the volume and structure of cash flows and the overall financial condition of an enterprise is determined.*

Purpose. The aim of the study is to substantiate the role of cash flows in ensuring financial stability, solvency and efficient functioning of an enterprise in the current economic environment.

Materials and methods. The methodological basis of the study is the results of previous scientific works in the field of corporate finance on cash flow

management and financial stability of enterprises. In the course of the study, a set of general scientific and special methods was applied, in particular, analysis and synthesis - to identify the essence and relationships between cash flows and financial results of an enterprise; comparative analysis - to assess the impact of cash flows on various aspects of enterprise activities; structural and logical analysis - to build the research logic and formulate conclusions; graphical modeling - to visualize the structure and dynamics of cash flows; as well as methods of economic and statistical analysis.

Results. The results of the study confirm that timely and stable cash flows ensure the continuity of operating activities, allow the enterprise to reduce its dependence on external financing, increase its financial flexibility and investment attractiveness. It has been found that effective cash flow management is a prerequisite for the sustainable development of an enterprise in the face of economic uncertainty.

Conclusions. Prospects for further research are to develop models for optimizing cash flows, taking into account industry specifics and the impact of the external environment, as well as to improve methods for forecasting cash flows.

Key words: *cash receipts, cash flows, financial and economic activity, financial management, solvency, financial stability, liquidity.*

Проблематика. У науковому дискурсі особливе значення набуває вивчення грошових доходів та їх ролі у фінансово-господарській діяльності підприємства. Грамотне управління грошовими потоками є основоположним фактором забезпечення фінансової стабільності та сталого розвитку будь-якого підприємства. В умовах зростання безпекових ризиків в Україні питання про те, як оптимізувати розподіл коштів допомоги, стало ще більш актуальним. Недостатність ліквідних активів обмежує можливість Компанії оперативно виконувати свої

зобов'язання перед контрагентами, здійснювати необхідні капітальні інвестиції, розширювати виробничі потужності та ініціювати різноманітні проекти розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових праць свідчить про значну увагу дослідників до проблеми управління грошовими надходженнями підприємства. Бугай В. З. та Фоменко С. С. [1], Музичук В. [6], Святенко А. О. [12] розглядають роль фінансового планування та прогнозування грошових надходжень, інформаційно-аналітичне забезпечення системи ефективного управління грошовими потоками та особливості управління грошовими надходженнями підприємств. Кошельок Г. В. та Грінченко Р. В. [4], Налукова Н. та Кулина Г. [7] досліджують підходи до аналізу грошових коштів підприємств, організацію аналізу грошових потоків та оцінку ефективності управління ними. Джерелейко С., Лопатовський В. та Шпильовий В. [2], Степаненко О. І. [13] вивчають сутність понять «фінансові ресурси», «грошові кошти» та їх місце в системі бухгалтерського обліку підприємства. Малей Д. В. [5], Свистун Л. А. та Нечухран К. О. і Шустваль Д. О. [11] зосереджують увагу на управлінні платоспроможністю підприємств в умовах невизначеності, особливостях управління грошовими надходженнями в умовах кризи та факторах впливу на вільний грошовий потік підприємства.

Формулювання цілей статті є обґрунтування ролі грошових надходжень у забезпеченні фінансової стабільності, платоспроможності та ефективного функціонування підприємства в сучасних економічних умовах.

Результати дослідження. Грошові доходи займають основне місце у фінансово-господарській діяльності підприємства, визначають його ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість. Істотні характеристики та значення грошових доходів полягають у формуванні

фінансових ресурсів, необхідних підприємству для здійснення господарської, інвестиційної та фінансової діяльності, і є відображенням фактичних надходжень грошових коштів на рахунки підприємства за встановлений звітний період. Зважаючи на це, розуміння природи грошового потоку є важливим аспектом фінансового менеджменту. Однак, перш ніж фактично аналізувати конкретні аспекти фінансового менеджменту, необхідно концептуалізувати основні поняття досліджуваної категорії.

Грошове надходження – це фінансовий термін, який описує реальний приплив грошових коштів на підприємство протягом певного періоду [2, с. 133]. Цей показник відрізняється від продажів, відображених у звіті про фінансові результати, оскільки він фіксує фактично отримані кошти, а не лише визнаний дохід на основі вартості відвантажених товарів і матеріалів або наданих послуг та формування відповідної дебіторської заборгованості. Звіт про фінансові результати складається за принципом нарахування, згідно з яким доходи та витрати визнаються в міру їх виникнення, незалежно від часу надходження або сплати грошових коштів. Навпаки, грошові надходження відображають фактичний рух коштів, що надійшли на рахунки компанії протягом звітного періоду. Грошовий потік є ключовим елементом системи управління ліквідністю та грошовими потоками компанії, що забезпечує спроможність компанії виконувати свої фінансові зобов'язання.

Грошове надходження також відрізняється від грошового відтоку, який представляє собою вибуття грошових коштів з підприємства. Грошовий відтік включає платежі постачальникам, виплати заробітної плати, сплату податків та інші види грошових витрат. Різниця між грошовим надходженням та грошовим відтоком формує чистий грошовий потік підприємства, який є важливим індикатором фінансового стану та ефективності діяльності [3, с. 38].

Формування грошового надходження відбувається в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Зазвичай, основним джерелом грошових надходжень є дохід від реалізації продукції, товарів або послуг [3, с.38]. Час отримання грошових коштів впливає на договірні угоди з покупцями і може відрізнятися від моменту надання запасів або надання послуг до періоду відстрочки. Крім того, формування грошових доходів може виникнути шляхом отримання передоплати від покупців, доходів від інвестиційної діяльності (зокрема, від продажу необоротних активів або отримання відсоткових доходів від фінансових інвестицій), а також внаслідок залучення кредитних ресурсів або отримання цільового фінансування.

З точки зору динамічного аналізу, грошовий потік є показником, який показує, як змінюється фінансове становище підприємства з часом. Аналіз часових рядів грошових потоків пропонує спосіб передбачити майбутні грошові потоки та оцінити здатність компанії генерувати готівку. Управління грошовими потоками є важливим інструментом у парадигмі фінансового менеджменту для гарантування як фінансової стабільності, так і ефективного використання ресурсів компанії. Вирішуючи, як розподілити кошти, управлінський персонал повинен враховувати як поточні, так і майбутні потреби компанії.

Оскільки акумульовані кошти можуть бути швидко спрямовані на виконання поточних зобов'язань, грошові надходження розглядаються як ресурс, що формує певний рівень фінансової стійкості в контексті управління ризиками, захищаючи компанію від втрати платоспроможності.

Згідно з кінцевим результатом, надходження грошових коштів є процесом, за допомогою якого компанія створює свої найбільш ліквідні активи. Крім того, надходження грошових коштів служать інструментом у фінансовій взаємодії компанії з фінансовими установами, державними

установами та іншими бізнесами. Оперативність і комплексність грошових надходжень безпосередньо впливає на здатність компанії розраховуватися з постачальниками, виплачувати зарплату працівникам і виконувати податкові вимоги.

Як міра ринкової активності надходження грошових коштів показують, наскільки бізнес здатний заробляти гроші та залучати клієнтів. Позитивна динаміка грошових надходжень є свідченням ефективності реалізованої маркетингової та збутової стратегії компанії, а також її конкурентоздатності на ринку.

Значення грошових надходжень у фінансово-господарській діяльності підприємства може бути концептуалізовано наступним чином (Рис. 1.).

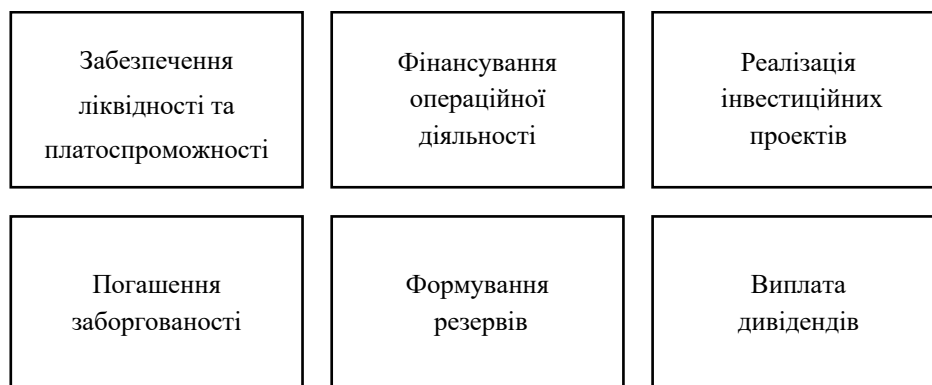

Рис. 1. Значення грошових надходжень у фінансово-господарській діяльності підприємства

Джерело: складено автором по матеріалам [5, с. 310; 8, с. 117; 10, с. 349]

Грошові доходи відіграють вирішальну роль у забезпеченні ліквідності та платоспроможності підприємства, а також визначають, чи зможе підприємство вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання, розраховуватися з контрагентами, виплачувати заробітну плату працівникам і сплачувати встановлені законом податки. Наявність достатнього оборотного капіталу є основною передумовою для стабільної роботи компанії та збереження поточної здатності погашати борги.

Фінансове забезпечення діяльності підприємства значною мірою залежить від грошових надходжень від реалізації продукції, товарів чи надання послуг. Ці кошти забезпечують безперервність виробничого циклу, закупівлю необхідної сировини і матеріалів, оплату енергоносіїв та інші поточні витрати, безпосередньо пов'язані з основною діяльністю підприємства. Стабільний грошовий потік від операційної діяльності є показником ефективності прийнятої компанією бізнес-моделі та її здатності систематично генерувати прибуток. Грошові надходження також можуть бути використані для фінансування інвестиційних планів компанії, включаючи придбання необоротних активів, модернізацію виробничої інфраструктури або впровадження інноваційних технологічних рішень. Інвестиційна діяльність характеризується значним попитом на фінансові ресурси, що вимагає достатніх грошових надходжень як передумови здійснення капітальних вкладень і забезпечення довгострокової траєкторії розвитку компанії. Погашення заборгованості є одним із пріоритетних напрямків використання накопичених грошових доходів бізнесу. Своєчасне виконання кредитних зобов'язань перед банками та іншими фінансовими установами сприяє збереженню кредитного рейтингу та фінансової стабільності компанії та забезпечує доступ до потенційних джерел фінансування в майбутньому. Ефективне управління грошовими потоками може оптимізувати графіки погашення боргу та мінімізувати витрати на обслуговування боргових інструментів.

Накопичення певного відсотка грошового доходу як резервного фонду є важливою частиною корпоративного фінансового планування та управління ризиками. Резервні фонди створюються для покриття непередбачених витрат, таких як ремонт основних засобів, відшкодування збитків, спричинених форс-мажорними обставинами, або для фінансування перспективних проектів розвитку. Наявність

сформованих резервів підвищує рівень фінансової стійкості підприємства та його здатність поглинати потенційні ризики. Виплата дивідендів власникам бізнесу або акціонерам є одним із способів розподілу грошових доходів компанії, що допомагає підвищити інвестиційну привабливість компанії та гарантувати, що інвестори отримають прибутки. Розподіл частини отриманого підприємством прибутку у вигляді дивідендів відображає розумну фінансову політику підприємства та його орієнтацію на задоволення інтересів власників капіталу. При цьому розмір і періодичність виплати дивідендів повинні враховувати потреби у фінансуванні поточної операційної діяльності компанії та майбутньої інвестиційної діяльності. Отже, можна дати наступне наукове визначення грошових доходів: це процес утворення підприємством найбільш ліквідного активу, а саме грошових коштів у касі або на поточному рахунку підприємства, шляхом продажу товарів і послуг, вибуття необоротних і оборотних активів, погашення дебіторської заборгованості контрагентів та здійснення інших операцій у рамках звичайної господарської діяльності підприємства. Грошові доходи відіграють важливу роль у фінансуванні операційної діяльності, реалізації інвестиційних планів, погашенні боргів, формуванні резервних фондів і виплаті дивідендів.

Джерела генерації готівки можуть характеризуватися великою різноманітністю. У цьому відношенні стає важливо знати класифікацію конкретних категорій (табл. 1)

Кількість організацій, з яких компанія може заробити гроші, дуже велика. Сюди входять фінансові установи, які надають кредитні засоби, клієнти, які платять за отримані послуги або послуги, орендодавці, які платять за орендовані товари або послуги, що надаються, державні органи, які надають субсидії або повертають надлишкові податки тощо. Кожне джерело отримання ідентифікується за конкретними функціями та

умовами, що визначають їх кількість та частоту готівкові або безготівкові платежі можуть бути представлені типом платежів, в яких виправлені грошові квитанції. Грошові доходи використовуються для фінансування фізичної передачі банкнот, тоді як безготівкові операції здійснюються міжбанківським переказом коштів. Метод безготівкових платежів є найпопулярнішим у сучасному економічному середовищі, оскільки він відрізняється зручністю, високою безпекою та надає більший контроль над грошовим рухом

Таблиця 1

Класифікація грошових надходжень підприємств

Класифікаційні ознаки	Види
Напрямок отримання	Операційне, фінансове чи інвестиційне
Суб'єкт надання	Від банку, клієнта, орендатора, держави тощо
За формою розрахунків	Готівкове, безготівкове
По виду національної валюти	в національній валюті, в іноземній валюті
За безперервністю формування	Рівномірне, нерівномірне
За методом оцінки у часі	Поточне, майбутнє
Безперервність формування	Разове, регулярне

Джерело: складено автором по матеріалам [4, с. 235; 13, с. 93; 14, с. 19]

Грошовий дохід компанії може бути призначений у різних внутрішніх або іноземних валютах. Доходи від іноземної валюти є результатом щоденної економічної діяльності, включаючи експорт товарів та послуг, а також придбання кредитних ресурсів іноземної валюти. Такий дохід підлягає певному бухгалтерському обліку і може підлягати валютним нормам. Відповідно до критерію безперервності освіти, грошовий дохід поділяється на рівномірний і нерівномірний.

Навіть дохід характеризується стабільністю та високим рівнем передбачуваності, але з нерівномірними та значними варіаціями відбувається з часом. Нерівні грошові потоки можуть бути викликані сезонними факторами бізнесу, специфічністю виробничого циклу та позначенням.

Оцінка грошових доходів розрізняє поточний та майбутній дохід. Незважаючи на те, що поточні продажі зараз або найближче майбутнє, майбутні доходи очікуються далі на горизонті. Не тільки останні, але майбутні доходи матимуть прямий вплив на фінансову планування та інвестиційну діяльність компанії, і тому вони важливі для прийняття відповідних управлінських рішень. Відповідно до стандартів безперервності освіти, грошовий дохід поділяється на один відключений і періодично розділений. Індивідуальний дохід - це природна тимчасова річ і не забезпечує систематичного повторення. Наприклад, кошти, які отримують фінансову підтримку від продажу безпорадних активів або вклад часу. Натомість звичайний дохід характеризується регулярним повторенням через певні інтервали часу, включаючи оплату доходу та оренду від продажу товарів та послуг.

Залежно від напрямку отримання, надходження поділяються на операційні, фінансові та інвестиційні. Операційні надходження пов'язані з основною діяльністю підприємства, тобто з виробництвом і реалізацією товарів, робіт або послуг. Фінансові надходження виникають в результаті операцій, таких як отримання кредитів, емісія цінних паперів тощо. Інвестиційні надходження є результатом проведення дій з капітальними активами, наприклад, продаж необоротних активів [1, с. 44].

Грошовий дохід від оперативної діяльності є важливим джерелом інформації для формування фінансових ресурсів компанії. Сюди входять різні види доходу, досягнуті за рахунок впровадження нормальної економічної активності компанії. Окрім доходу від продажу товарів та послуг, повернення раніше сплачених податків та зборів відноситься до інвестиційних доходів. Такі виплати можуть бути здійснені у випадку податкових платежів або внаслідок змін у податкових законах. Придбання цільових фінансів, особливо у вигляді державних грантів або грантів, також класифікується як оперативні квитанції, оскільки вони

безпосередньо пов'язані з ключовою діяльністю компанії та мають чітко визначену мету.

Попередні платежі від покупців та клієнтів поширені у багатьох сферах галузі. Грошова операція надає компанії додаткові фінансові ресурси до фактичного виконання договірних зобов'язань, щоб забезпечити виконання пропозиції або послуги пропозиції. Тим часом, повернення раніше випущеного прогресу також призводить до отримання оперативних доходів.

Грошові надходження також можуть бути отримані внаслідок тимчасових безкоштовних грошових коштів на поточному банківському рахунку. Процент, доступ до себе до кредитів, є додатковим джерелом бізнес-результатів. Штрафи та покарання, отримані компанією від її колег у зв'язку з порушенням договірних зобов'язань, також включаються до оперативних доходів.

Ще одне джерело операційного доходу - це надання будівлі для операційної оренди, що характеризується відсутністю значних ризиків та страхового покриття, пов'язаних з власністю активів. Компанія виплачувала роялті та авторські винагороди за використання інтелектуальної власності, що належить компанії. Страхові внески є найпоширенішим джерелом операційного доходу для суб'єктів страхових компаній. Фінансові установи, такі як банки або кредитні спілки, можуть отримати користь від повернення раніше наданих кредитних коштів та сплатити відсотки.

Надходження коштів від погашення раніше наданих позик іншим господарським суб'єктам є частиною інвестиційних грошових потоків. Якщо дочірнє підприємство або інша господарська одиниця вибуває, наприклад, через продаж або ліквідацію, відповідні надходження відображаються як інвестиційна діяльність. Фінансова діяльність підприємства включає операції, що впливають на зміну розміру і

структури власного та залученого капіталу. Власний капітал може надходити через емісію акцій, додаткові внески від власників або реінвестування прибутку. Ці дії сприяють збільшенню фінансових ресурсів підприємства та зміцненню його фінансової стабільності.

Отримання позик, кредитів або інших форм залученого фінансування відіграє важливу роль у забезпеченні фінансовими ресурсами. Взятий борговий капітал дозволяє підприємству реалізувати інвестиційні проекти, розширювати масштаби діяльності або покривати поточні витрати. Однак потрібно пам'ятати, що такі фінансові ресурси призводять до виникнення боргових зобов'язань і вимоги сплати відсотків, що впливає на фінансовий стан та результати підприємства. Інші надходження від фінансової діяльності можуть включати отримання безповоротної фінансової підтримки, залучення коштів через випуск боргових цінних паперів, отримання державних субсидій чи грантів. Структура та обсяги таких надходжень визначаються специфікою діяльності підприємства та ситуацією на ринку зовнішнього фінансування.

Грошові потоки від інвестиційної та фінансової діяльності мають важливе значення для забезпечення розвитку та зростання підприємства. Перші дозволяють оновлювати та розширювати виробничі потужності, впроваджувати інновації та підвищувати конкурентоспроможність. Фінансові надходження, в свою чергу, формують капітальну базу підприємства та визначають його фінансову структуру [7, с. 53].

У той же час управління грошовими доходами від інвестицій та фінансової діяльності вимагає хорошого підходу, враховуючи певні ризики. Інвестиційні рішення повинні базуватися на ретельному аналізі оцінки економічної ефективності проекту та його впливу на цінність компанії. Фінансові рішення, пов'язані з запозиченнями, повинні враховувати витрати на фінансування, структуру капіталу та фінансовий ризик.

Висновки. Зазначимо, що в процесі вивчення грошових надходжень у фінансово-господарській діяльності підприємства під визначенням поняття грошових надходжень розуміють процес утворення підприємством найбільш ліквідного активу, а саме грошей, у касі або на поточному рахунку підприємства під час продажу товарів і послуг, продажу капіталу та рухомого майна, погашення боргів контрагентам та виконання інших дій у звичайній господарській діяльності підприємства. Їх важливість полягає в забезпеченні безперервності виробничого процесу, виконанні фінансових зобов'язань, реалізації інвестиційних проектів і підтримці фінансової стабільності підприємства.

Грошовий дохід надходить з операційних, інвестиційних і фінансових джерел, кожен з яких має свої особливості та впливає на фінансовий стан підприємства. Операційний дохід включає дохід від реалізації, відшкодування податків, спеціальні фонди та інші види доходів, пов'язаних з основною діяльністю, які покривають поточні витрати та приносять дохід. Інвестиції та фінансові доходи, такі як реалізація фінансових інвестицій, необоротних активів, отримання відсотків, дивідендів, залучення власного капіталу та позик, спрямовані на сприяння розширенню та розвитку підприємств, але також супроводжуються певними ризиками та необхідністю ефективного управління.

Література

1. Бугай В. З., Фоменко С. С. Роль фінансового планування та прогнозування грошових надходжень підприємства. *The 6 th International scientific and practical conference "Scientific progress: innovations, achievements and prospects*. 2023. С. 333-338. URL: <https://www.internauka.com/uploads/public/17441029541799.pdf> (дата звернення: 07.04.2025).

2. Джерелейко С., Лопатовський В., Шпильовий В. Дефініція понять «фінансові ресурси» та «грошові кошти». *Innovation and Sustainability*. 2022. №2. С. 131-138. URL: <https://inns.com.ua/uk/journals/tom-1-2-2022/definitsiya-ponyat-finansovi-resursi-ta-groshovi-koshti> (дата звернення: 07.04.2025).

3. Козаченко А. Ю. Доходи суб'єктів господарювання: економічна сутність та класифікація. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2021. № 6 (2). С. 35-43. URL: <https://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=10615> (дата звернення: 08.04.2025).

4. Кошельок Г. В., Грінченко Р. В. Аналіз грошових потоків у системі управління підприємством. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 63.2. С. 231-242. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/32461> (дата звернення: 07.04.2025).

5. Малей Д. В. Особливості управління грошовими потоками підприємства в умовах кризи. *Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти*. 2021. 310 с.

6. Музичук В. Особливості управління грошовими потоками підприємств. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти*. 2023. С. 203-205.

7. Налукова Н., Кулина Г. Оцінка ефективності управління грошовими потоками підприємства. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2020. С. 49-58. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42096> (дата звернення: 08.04.2025).

8. Остапенко Я. О., Морозовський П. А. Чинники впливу на формування доходу підприємства: обліково-аналітичний аспект. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 115-119. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/486> (дата звернення: 10.04.2025).

9. Роганова Г. О. Фактори впливу на вільний грошовий потік підприємства: кореляційно-регресійний аналіз. *Економіка та управління АПК*. 2020. № 1. С. 68–75. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=2571829> (дата звернення: 10.04.2025).

10. Саванчук Т. М. Організація обліку в системі управління грошовими коштами підприємства. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки*. 2021. С. 348-351. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6475/1/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf> (дата звернення: 09.04.2025).

11. Свистун Л. А., Нечухран К. О., Шустваль Д. О. Теоретичні засади управління грошовими потоками підприємства в умовах кризи в економіці. *Modern Economics*. 2020. № 21. С. 192-198. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/the-theoretical-basics-of-enterprise/> (дата звернення: 09.04.2025).

12. Святенко А. О. Управління грошовими потоками підприємства: кваліфікаційна робота бакалавра: спец. 051 – Економіка; наук. кер. Р. М. Бугріменко; Харків: ДБТУ, 2023. 55 с.

13. Степаненко О. І. Грошові кошти в системі бухгалтерського обліку підприємства. *Регіональна економіка та управління*. 2021. № 1 (31). С. 91-98.

14. Халатур С. М. та ін. Методичні аспекти аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств в умовах ризиків та невизначеності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 21. С. 17-23. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7668&i=2> (дата звернення: 10.04.2025).

References

1. Bugay V.Z., Fomenko S.S. (2023). The role of financial planning and forecasting of cash flows of the enterprise. *The 6 th International scientific and practical conference "Scientific progress: innovations, achievements and prospects*. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17441029541799.pdf> [in Ukrainian].
2. Dzhereleiko S., Lopatovsky V., Shpilevy V. (2022). Definition of the concepts of "financial resources" and "money". *Innovation and Sustainability*. Vol. P. 131-138 [in Ukrainian].
3. Kozachenko A. Y. (2021). Income of economic entities: economic essence and classification. *Bulletin of Khmelnytsky National University. Series: Economic Sciences*. Vol. 6 (2). P. 35-43. URL: <https://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=10615> [in Ukrainian].
4. Koshelek G.V., Grinchenko R.V. (2020). Analysis of cash flows in the system of enterprise management. *Galician Economic Herald*. Vol. 63.2. P. 231-242. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/32461> [in Ukrainian].
5. Maley D.V. (2021). Features of enterprise cash flow management in crisis conditions. *Financial and economic mechanisms of entrepreneurship development: theoretical and practical aspects*. 310 p. [in Ukrainian].
6. Muzychuk V. (2023). Features of cash flow management of enterprises. *Transformation of the national model of financial and credit relations: challenges of globalization and regional aspects*. P. 203-205 [in Ukrainian].
7. Nalukova N., Kulina G. (2020). Evaluation of the effectiveness of enterprise cash flow management. *Institute of accounting, control and analysis in the context of globalization*. P. 49-58. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42096> [in Ukrainian].

8. Ostapenko Y.O., Morozovsky P.A. (2020). Factors of influence on the formation of enterprise income: accounting and analytical aspect. *Economic space*. Vol. 154. P. 115-119. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/486> [in Ukrainian].

9. Roganova G.O. (2020). Factors of influence on the free cash flow of the enterprise: correlation and regression analysis. *Economics and management of the agro-industrial complex*. Vol. 1. P. 68-75. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=2571829> [in Ukrainian].

10. Savanchuk T. M. (2021). Organization of accounting in the system of enterprise cash management. *Modern problems and prospects of economic dynamics*. P. 348-351. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6475/1/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf> [in Ukrainian].

11. Svistun L.A., Nechuhra K.O., Shustval D.O. (2020). Theoretical foundations of enterprise cash flow management in the conditions of economic crisis. *Modern Economics*. Vol. 21. P. 192-198. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/the-theoretical-basics-of-enterprise/> [in Ukrainian].

12. Svyatenko A. O. (2023). Management of enterprise cash flows: bachelor's thesis: specialty 051 – *Economics*; scientific supervisor R. M. Bugrimenko; Kharkiv: DBTU, 55 p. [in Ukrainian].

13. Stepanenko O. I. (2021). Cash in the accounting system of the enterprise. *Regional economy and management*. Vol.1 (31). P. 91-98 [in Ukrainian].

14. Khalatur S.M. (2021). Methodological aspects of analyzing the effectiveness of cash flow management of enterprises under conditions of risks and uncertainty. *Investments: practice and experience*. Vol. 21. P. 17-23. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7668&i=2> [in Ukrainian].